

Jaarverslag 2024

Ledenaantal

De vereniging had op 1 januari 2024 1853 leden. Na verwerking van opzeggingen, uitschrijvingen en nieuwe aanmeldingen, waren er per 1 januari 2025 1907 leden. Een groei per saldo van 54 leden. Door het jaar heen zien we een groot aantal nieuwe leden waarbij de aantallen verder stegen. De peildatum van januari 2025 is een vast gegeven en hierbij worden de opzeggingen verwerkt. Desalniettemin kan de vereniging zich verheugen in een groeiende belangstelling.

Bestuur

Het bestuur heeft zes keer vergaderd in 2024. Een van de vergaderingen is gewijd aan de strategische keuzes en ontwikkelingen van de vereniging, dit wordt na uitwerking op een nader te bepalen moment verder toegelicht.

Samenstelling Bestuur 2024

Mevrouw M.Y.M. (Monique) Poessé- Vennevertloo	Voorzitter
Mevrouw C.J.M. (Caren) Snickers	Secretaris
Mevrouw M. (Monique) Haafkes	Penningmeester
Mevrouw J. (Jorieke) Adolfsen	PR en communicatie
De heer P. (Paul) Harink	Lid namens de pachters
De heer S. (Sander) Prinsen	Algemeen lid
De heer M. (Martin) van Zelm	Voorzitter programmacommissie

Communicatie

In 2024 werden acht nieuwsbrieven verzonden.

Nieuwsbrieven worden, primair via e-mail, verzonden om de leden op de hoogte te houden van ontwikkelingen binnen de vereniging en als uitnodiging om deel te nemen aan activiteiten. Van een aantal leden is het e-mailadres onbekend, zij ontvangen alleen de nieuwsbrieven met daarin een uitnodiging voor een Algemene Leden Vergadering (ALV) per post. In 2024 is een belactie uitgevoerd door het bestuur met de vraag of deze leden het emailadres beschikbaar willen stellen. Deze belactie heeft als resultaat opgeleverd dat zo'n 20 e-mailadressen toegevoegd werden aan de ledenadministratie.

Leden die hebben aangegeven dat niet te willen blijven de uitnodiging ALV per post ontvangen.

Industriële Windturbines

Ook dit jaar hebben wij u op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen rond vier hoge industriële windturbines die het landgoed bedreigen. Van inspreken bij de gemeente Borne tot inspreken bij de provinciale Staten van Overijssel (111 insprekers), wij waren erbij. Er zijn afgelopen jaren wederom diverse zienswijzen ingediend bij gemeenten, provinciale staten en het Rijk. De provincie heeft besloten dat er 90 industriële windturbines in Twente geplaatst worden, een uitgebreid rapport beschrijft dit beleid en de eisen waaraan het plaatsen moet voldoen.

Als bestuur van de VVT staan wij achter de doelstellingen van de energietransitie om de landelijke overgang van energieopwekking uit fossiele brandstoffen naar energieopwekking uit andere bronnen te realiseren.

Echter, de invulling van de maatregelen die momenteel genomen worden stellen wij ter discussie.

Doel van de energietransitie is om het klimaat en daarmee de natuur te redden, maar de huidige invulling van het beleid gaat ten koste van de lokale natuur. Natuur en klimaat gaan hand in hand. Waarom wordt er geen aandacht besteed aan de effecten van windturbines op de natuur?

Als gekeken wordt naar de doelstellingen van onze vereniging en de natuur op en rond het landgoed verbaast het ons dat uitgerekend Twickel is aangewezen voor de plaatsing van windturbines van 270 meter hoog, zonder dat ook maar enig onderzoek is gedaan naar de gevolgen voor de natuur in en rondom Twickel. Vlakbij de windturbines ligt een waardevol vogelbroed- en retentiegebied waar sinds enkele jaren de kraanvogel zich weer laat zien. De das die nagenoeg uitgeroeid was in Nederland heeft in Twickel inmiddels vele dassenburchten gebouwd. Kwetsbare dieren zoals de kamsalamander gedijen in de poelen rondom het aangewezen gebied. Zelfs de otter is teruggekeerd op het landgoed. Hoe wordt deze flora en de fauna beschermd zonder dat er ter plaatse een flora-en faunaonderzoek wordt uitgevoerd?

Wij zijn ons zeer bewust van de noodzaak die leidt tot keuzes binnen de energietransitie. Echter niet alles kan overal. Dus niet op plaatsen met impact op het cultureel erfgoed, kwetsbare flora en fauna. De overheid heeft een kritieke taak en verantwoordelijkheid hierin. Naast het doen van onderzoek naar de aanwezige flora en fauna in de directe omgeving vinden wij dat de Rijksoverheid duidelijke criteria dient te ontwikkelen om de landelijke inpasbaarheid van windturbines te kunnen toetsen in relatie tot behoud van natuur- gezondheid en milieu, culturele en natuurhistorische waarden. De windturbine is één van de vele middelen om een doelstelling te halen, geen doelstelling op zich.

Algemene ledenvergadering (ALV)

Ongeveer 40 leden namen deel aan de ALV. Na een toelichting op de cijfers en de goedkeurende verklaring door de kascommissie de heren van Emmerik en Ellenbroek werd het bestuur décharge verleend voor het gevoerde beleid. Ook werd de begroting voor 2024 goedgekeurd door de aanwezige leden. De ALV heeft de benoeming van de bestuursleden M. van Zelm en C. Snickers bekrachtigd.

De kascommissie voor komend jaar (2024) bestaat uit: de heren Ellenbroek en Lok.

Na de pauze was er een voordracht door het bestuur van de Stichting Twickel door de heer Van Wassenaer en de heer Mooiweer waar de ontwikkelingen op het landgoed toegelicht werden. Mevrouw Beelaerts memoreerde haar (eindigende) regentschap en inzet voor het Twickelblad, dit was de laatste keer dat zij aanwezig was bij de ALV namens de Stichting Twickel. Zij blijft lid van de VVT.

Programmacommissie

De programmacommissie bestaat uit

De heer M. (Martin) van Zelm	Voorzitter programmacommissie
Mevrouw H. (Heleen) Deppenbroek	Lid en tevens ledenadministratie VVT
Mevrouw S. (Sandra) Boer	Lid
De heer G. (Gerard) Eskes	Lid
Mevrouw K. (Karin) Oosterloo	Lid
Mevrouw J. (Jacqueline) Veltman	Lid

Twickelblad

Het Twickelblad is een gezamenlijke uitgave van de Vereniging Vrienden van Twickel en de Stichting Twickel.

Namens de VVT hebben zitting in de redactie:

Mevrouw H. (Hiska) Bakker

Mevrouw C. (Chantal) Ophuis

De heer W. (Walter) van Dijk

De heer R. (Richard) Wermelink.

Ledenadministratie

De ledenadministratie van de VVT wordt volledig uitgevoerd in het programma E-Boekhouden. Hierin wordt ook de financiële administratie uitgevoerd. De ledenadministratie berust bij mevrouw H. Deppenbroek.

Nieuwe leden kunnen alleen inschrijven met een machtiging voor automatische afschrijving. De contributie voor 2024 bedroeg 22 euro per jaar.

Verhoging lidmaatschapskosten: tijdens de ALV is besloten- wegens de toegenomen kosten- na tien jaar de contributie te verhogen. De contributie is vastgesteld op €25 bij incasso. De kosten zonder incassomachtiging bedragen €27. Daarnaast zijn de verzendkosten voor het buitenland gestegen. De contributie voor leden die in het buitenland wonen wordt verhoogd naar €30 bij incasso en €32 zonder incasso.

Daarnaast heeft de ALV aan het bestuur het advies meegegeven om vaker te indexeren.

Vacatures

Zowel mevrouw H. Deppenbroek, ledenadministrateur als mevrouw M. Haafkes, penningmeester hebben aangegeven hun functie vacant te stellen. Wij zijn hen zeer erkentelijk voor de geweldige inzet, kennis en vaardigheden, vertrouwen en collegialiteit. De functie ledenadministrateur wordt in 2025 ingevuld door de heer H. Poessé. De sollicitatieprocedure voor een nieuwe penningmeester is in gang gezet en de kandidaat wordt formeel aangesteld tijdens de ALV 2025.

Activiteiten 2024 (met dank aan de collega's die de verslagen hebben opgesteld).

Alle activiteiten zijn ook terug te vinden op onze website: <https://vriendenvanwickel.nl/berichten/>

Woensdag 7 februari voorjaarslezing Twickel kookt, een inkijkje in het culinaire eetverleden van Twickel door Marianne Bernelot Moens (Reggezaal Parochiehuus Delden).

Onder grote belangstelling hield Marianne Bernelot Moens een bijzonder boeiende lezing met als titel: Twickel Levend Landgoed. Voor de pauze nam zij ons mee naar de voedselvoorziening op het landgoed. Voedsel dat door de vele pachters bijeen werd gebracht. Vooral het graan was een belangrijk onderdeel. De pacht werd vaak in natura betaald. Naast graan, was dat ook vlees van koeien, varkens en wild. Dat werd dan opgeslagen in de vele bijgebouwen om daarna verwerkt te worden in het kasteel.

Vleesgerechten stonden meestal op het menu en maar weinig groenten! We kregen prachtige foto's te zien van de voorraadkelders, keuken, serviezen en de recepten die opgetekend waren in prachtige schriftjes. Deze recepten vormden de basis voor het kookboek 'Twickel kookt'. In de pauze trakteerde Marianne ons op een 'Nonnenfeestje', een luchtig 'koekje'.

Aan het slot van de lezing kon Marianne ons nog vertellen dat één van de recepten ingestuurd is om mee te dingen in de wedstrijd: 'Het beste kasteelrecept van Nederland' georganiseerd door de VriendenLoterij.

Zaterdag 2 maart natuurwerkochtend.

Op zaterdag 2 maart hebben we met 30 leden maar liefst 575 meter struweelhaag aangeplant in de buurt van de in aanbouw zijnde Eschmolen. We hadden daar prachtig weer bij. Omdat het werk sneller liep dan gedacht hebben bosbaas Jasper de Groot en hoofd Groen Renske Solkesz ons nog meegenomen op een wandeling over de Deldeneresch. Daarbij was er bijzondere aandacht voor de strokenteelt en de aanwezigheid van 'de vlechtheg'. Daarover staat ook een artikel in het Twickelblad (voorjaar 2024).

Vrijdag 19 en 20 april Vriendendagen: een bezoek aan Paleis het Loo.

Wist u dat Twickel en Paleis Het Loo zich samen inzetten rondom kennis en behoud van de citruscollectie? Sinds 1992 voeren Paleis Het Loo, Twickel en (in 2021 uitgebreid met) Kasteel Rosendael een gezamenlijk verjongingsprogramma, waarbij enten van de oudere bomen worden genomen om door te kweken. Hierdoor groeit de collectie steeds verder van zowel de Oranjerie van Stichting Twickel als de Floriskas van Paleis Het Loo. De samenwerkingspartners wisselen jaarlijks onderling kennis en ervaring uit en delen de specifieke kennis over dit groene erfgoed ook in een breder verband, o.a. door het organiseren van workshops over verzorging van de Oranjebomen.

Kasteelbezoek exclusief voor de leden van de VVT

Stichting Twickel zet de kaartverkoop voor de kasteelrondleidingen van 1-14 maart exclusief open voor de leden van de VVT. Net als afgelopen jaren was hier grote belangstelling voor.

Woensdag 13 november najaarslezing opbouw en ontstaansgeschiedenis van de cultuurlandschappen in de omgeving van Twickel door Theo Spek, hoogleraar landschapsgeschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Wederom onder grote belangstelling van de Vrienden in de Reggezaal van het Parochiehuus Delden. Hierbij gaat het niet zozeer over de geschiedenis van het landgoed zelf, maar veel meer over de agrarische landschappen van de oude buurschappen waar Twickel vanouds haar boerderijen heeft. De basis voor deze landschappen is gelegd in de laatste twee ijsstijden, toen een heel gevarieerd landschap van keileemhoogten, dekzandruggen, broekgronden en beekdalen ontstond dat het uiterlijk van het landschap tot de dag van vandaag heeft bepaald. In de middeleeuwen ontstonden buurschappen zoals Deldeneresch, Deldenerbroek, Azelo, Zenderen, Woolde, Oele, Beckum en Bentelo, elk met hun eigen boerderijenpatroon, oude bouwlanden, groenlanden en heidevelden. Vaak kan aan het middeleeuwse grondbezit en aan oude boerderij- en veldnamen worden afgelezen hoe de geschiedenis van deze buurschappen en hun marken precies is verlopen. Na de lezing zullen we de oude Twentse landschappen rond Twickel beter kunnen 'lezen' en begrijpen.

Zaterdag 2 november natuurwerkochtend

Met 24 enthousiaste deelnemers hebben we gewerkt op een perceel aan de Deldenerdijk in Hengelo (tussen Delden en Beckum). De beheerder van de terreinen van Landgoed Twickel, Jasper de Groot, vertelde ons 'wat er gebeuren moest': het verwijderen van berken en ander opschot. En daar stond genoeg van. Gewapend met pistoolzagen en beugelzagen gingen we het opschot te lijf. Hierdoor krijgt de heide weer meer ruimte. De aanbevolen laarzen waren niet overbodig. Wat een water!

Maandagavond 16 december de Lichtjeswandeling

Maandagavond 16 december veranderden de tuinen van Landgoed Twickel in een sprookjesachtig tafereel tijdens de eerste editie van de Lichtjeswandeling. Meer dan 100 kinderen, afkomstig van twee basisscholen in Delden, liepen samen met ouders een route door zowel het publieke als het normaal afgesloten privégedeelte van de tuin. Met lampionnetjes in hun hand volgden de kinderen een pad, dat verlicht werd door allemaal kaarsjes. Richting het einde van de tocht kwam het prachtig verlichte kasteel in zicht, met daarachter de net zo stralende Oranjerie en kerstboom. Aan het einde van de wandeling mochten de kinderen grabbelen en gingen ze allemaal met een klein cadeautje naar huis. Ouders spraken positief over de wandeling en vonden het een activiteit die goed bij Delden past. "Als je hier woont, moet je dit een keer gezien hebben," werd er gezegd. Tijdens de lichtjeswandeling kon iedereen Kasteel Twickel letterlijk in een ander licht zien. Een geslaagde sfeervolle winteravond, zeker voor herhaling vatbaar.